

HAJDUFÖLD

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hóra 150 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap 6 K, vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Elnapolják a Házat

Budapest, szeptember 19. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 óra után nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Jelenti, hogy újabb a következő mentelmi megkeresések érkeztek az elnökséghez:

A pécsi kir. ügyészségtől nagyatali Szabó István és Perlaky György ellen tiltott népgyűlés tartása miatt, a budapesti kir. ügyészségtől Rupert Rezső ellen hatóság rágalmazás miatt.

A mentelmi megkereséseket a ház szabályok szerint kiadják a mentelmi bizottságnak.

Ezután a fizetési eszközökről szóló törvényjavaslatot fogadják el harmadszori olvasásban.

A vagyonválság kedvezményes lerovásáról szóló törvényjavaslatnál Temesváry Imre a 2 ik és 7-ik szakasznál stílárius módosítást ajánl. A javaslatot ezzel a módosítással harmadszori olvasásában elfogadják.

Az elnök jelenti, hogy miután a kormány egyelőre nem kívánja foglalkoztatni a nemzetgyűlést, javasolja, hogy az halassza el tárgyalásait bizonytalan időre. Együttel felhatalmazást kér a nemzetgyűléstől, hogy a szünet alatt netán megüresedő választókerületekben a választás kiírása iránt intézkedhessék.

A Ház a felhatalmazást megadja.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés háromnegyed 11 órakor ért véget.

Főispánváltások

Budapest, szept. 19. A Kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr Aigner Károly Szeged törvényhatósági joggal felruházott város főispánját Csongrádvármegye főispáni teendőinek ellátásával történt megbízatása alól buzgó szolgálatának elismerése mellett felmentette és Csongrádvármegye főispánjává dr Csucs János vármegyei főjegyzőt nevezte ki. A Kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére Lichtenstein László, Miskolc törvényhatósági joggal felruházott város főispánját állásától buzgó szolgálatának elismerése mellett saját kérelmére felmentette és dr Paky Endre Abaujtona vármegye főispánját Miskolc törvényhatósági joggal felruházott város főispánjává nevezte.

A rutén autonómia

Prága, szept. 19. Az Egyesült Államokban Zsitkovicsnak, az Erdős-kárpátok volt kormányzójának elnökletével megalakult amerikai rutén bizottság minden törvényes eszköz felhasználásával küzd az Erdős-kárpátoknak a békeszerződésben és az alkotmányban biztosított autonómiájért.

Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye közönségéhez!

A Kormányzó Ur Öföméltsága legmagasabb kezdeményezéséből megindult országos inszegenyhító mozgalomba e liszta magyar vidék gerinces népéhez illő megértéssel kapcsolódtak be a kormányzatomra bizott Törvényhatóságok, amikor a magyarságot és a nemzeti eszmét annyi dicsőséggel szolgáltattuk meg méltó nemes gesztussal egyhangulag ajánlották fel és szavazták meg jótékony adójukat inséget szenvedő testvéreinknek.

Ugy a m. kir. Kormány nevében, mint a magam részéről mely tisztelettel mondok köszönetet a Törvényhatóságok e nagyszerű áldozatkésztségéért és azon reményemnek adok kifejezést, hogy e nagylelkű elhatározások az egész lakosság körében leikes támogatásra fognak találni.

Küldnös gondot fogok fordítani arra, hogy azok a nemes szempontok, amelyeket a Főméltságu Ur az országhoz intézett felhívásában hangsúlyozott, hogy a segítés merőben kizárja a munkátlanságot növelő munkanélküli segély gondolatát és hogy az adományokból az utolsó buzaszem is a szerencsétlenek felsegélyezésére jusson — szem elől ne tévesztessenek.

Ösméve Törvényhatóságaim lakosságának józan ítélőképességét és a jellegzetesen tarlózkodó külső alatt rejtőző meleg érzését, bizton remélem, hogy igen sokan lesznek, akik nagyobb anyagi erejük ludatában, a köz által mérsékelten megállapított adón felül még önkéntes adományokkal is kívánnak a nyomorgókon segíteni.

Ha ügyezésekre, esküvőkre, névnapokra, keresztelőkire, egyéb mulatságokra összejönnek a tehetősek, bizonyára lesz a társaságban, aki a vidámság ez órájában a nyomortanyákra gondol és gyűjtést rendez az éhezőknek.

Kaszinók, társaskörök és egyéb társadalmi egyesületek meleg szobájában szórakozók bizonyára készséggel adják oda jótékonyosságuk egy részét a fizetőknak.

Színház, mozgóképszínházak, kabarék és egyéb mulatóhelyek tulajdonosai és bérlői megfogják találni a módját, hogy havonként legalább egy, e célra rendezendő előadás jövedelmét eljuttassák azokhoz, akik nem gondolhatnak ilyen szórakozásokra.

A sajtó munkásai pedig bohém szívük egész melegével fogják felkarolni ezt a nemzeti ügyet, amely éhező anyák, fázó gyermekek, a magyar jövő megmentését szolgálja.

Amikor az inszegenyhító akció ügyének felkarolását és támogatását Törvényhatóságaim minden rendű és rangú egész lakosságának ismétellen és melegen szives figyelmébe ajánlom, kérem, hogy ugy természetben, mint pénzbeni adományait, amelyeket időnként nyilvánosan fogok nyugtázni, hozzám mielőbb bejelenteni szíveskedjenek.

„Kétszer ad, aki gyorsan ad“.

Debrecen, 1922 szeptember 19.

Miskolczy Lajos
Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja.

Létrejött a keresztyén koncentráció

Budapest, szept. 19. Már több ízben hiro járt annak, hogy az egységes párt jobboldali elemei részben magában az egységes pártban, részben a Wolff-frakcióval, sőt a keresztyén ellenzéki képviselőkkel is tárgyalásokat folytatnak a keresztyén koncentráció létrehozása érdekében. A tárgyalások eredményre is vezettek.

Száz aláíró

A keresztyén irányzatú nemzetgyűlési képviselők a mai napon pártkülönbség nélkül ívet irtak alá, amelyben fogadják, hogy a keresztyén faj védelme gondolatának törvényes uton történendő megvalósítása, valamint a keresztyénység pozíciójának megvédése érdekében a legszorosabb testvéri együttműködést fogják folytatni. Az ívet több mint százán irtak alá, még pedig úgy a

kormányzópárt, mint a keresztyén ellenzéki pártok részéről.

A liberális radikális párt egyes frakciói részéről hónapok óta folyik egy akció, amely hivatva lenne, egy liberális blokkba tömöríteni a sémita faj alapján álló ellenzékiet. Ugyanakkor a liberális sajtó hangoztatja, hogy a blokk már meg is van, csak a formalitások vannak még hátra, mert a nehézségeket teljesen elimiálták.

Nemzeti blokk

Ma reggel pedig minden különösebb beharangozás nélkül óriási szendvicseként pattant ki az a hir, hogy megalakult a keresztyén nemzeti blokk. A magyar keresztyén és fajvédelmi világnézet alapján álló pártok pártkülönbségre való tekintet nélkül a pártérdekeken felülemelkedve a legszorosabban össze fog-

tak, hogy minden támadással szemben biztosítsák a magyarság és keresztényiség érdekeit.

Wolff Károly, Gömbös Gyula, Friedrich István, Hailler István irták alá elsőnek a keresztyén nacionalis blokk ívét s bár az aláírók névsorát a blokk vezetősége nem közölte, tudomásunk van arról, hogy a kormánypárti képviselők nagy része és az egész keresztyén ellenzék aláírták az ívet. Eddig több mint 100 aláírás szerepel, amely ugyszólván pillanatok alatt gyűlt össze.

Ugy vagyunk informálva, hogy Andrassy, Rakovszky és legszűkebb párthívei nem vesznek részt az akcióban. A blokkba tömörült kormánypárti képviselők nagy száma már eleve megcáfolja azt a liberális körökben egészen bizonyosan hiresztelésre kerülő kacását, hogy a blokk megalakulása tulajdonképpen a kormány ellen irányul és dezavualni akarja Bethlen politikáját.

A koncentrációról a legtöbben ugy vélekednek, hogy az tulajdonképp nem egyéb, mint a konzervatív erőnek a keresztyén gondolat jegyében való tömörítése a szociáldemokratákkal szemben. Hogy ez a keresztyén gondolat jegyében történik, azt csak természetesnek találják és ugy értelmezik, hogy annak semmi néven nevezendő agressziv szándékot nem lehet tulajdonítani.

Egységes a kormányzópárt

Abból az alkalomból, hogy Fáy Gyula képviselő az egységes párt tegnapi ülésén aláírás végett ívet köröztetett, egyes lapok szembeszökő célzatossággal híreket közöltek a pártban felmerült állítólagos ellentétokról, jóllehet a párthűség gondolata magában az ívnek szövegezésében is kifejezésre jutott.

Ezekkel a hírekkel szemben beavatott helyről konstatálják, hogy ép az egységes párt tegnapi értekezletén erőteljesen jutott kifejezésre a párt minden tagja előtt, hogy Magyarország mai súlyos helyzetében az egységes többségi pártra nagyobb szükség van, mint valaha és sokkal nagyobb felelősségteljesítés hatja át a párt tagjait, sem hogy Bethlen István gróf politikai alkotását, az egységes többségi pártot csak távolról is lazítani akarnák.

Pogrom Ukrajnában

Belgrád, szept. 19. A „Novoje Vremja“ rövid táviratot közöl Kisinoból, amely szerint Ukrajna déli részén a lakosság elkeseredése több helyen kitört a zsidók ellen. Egyes városokban pogromok vannak folyamatban.

Református zsinat

Budapest, szept. 19. Ma délelőtt 10 órakor kezdődött a református országos zsinat hatodik ülészakának tanácskozási Dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Degenfeld József főgondnok elnöklésével.

A zsinaton megjelentek az összes református püspökök és főgondnokok. Nagyszámban jelentek meg az egyházkerületek képviselői, közöttük Boér Elek, az erdélyi református egyházi főgondnok helyettese az erdélyi református egyház képviselőjében.

A zsinat Baltazár Dezső püspök imájával kezdődött. Ezután gróf Degenfeld József világi elnök megnyitotta hatodik ülészakot. Az egyház vezetősége a király halála fölött érzett részvétét már annakidején kifejezte, mégis amikor a haláleset óta először ül össze az egyház törvényhozótestülete, helyesnek tartja, hogy erről megemlékezzenek és a zsinat részvétét fejezze ki.

Ezután gróf Degenfeld bejelentette, hogy a zsinat célja a megüresedett egyházi bizottsági helyek betöltése, továbbá az egyházi intézményekről való gondoskodás, amelynek helyzete nem kielégítő, habár az utóbbi időben a kormány nagyobb mértékű államszegélyeket folyósított. Az egyház állapota az utolsó zsinati ülések óta nem sokat változott, mert bár igyekeztek elérni céljukat, hogy az egyház egységét újabb helyreállítsák, ez különböző megszállások miatt nem haladt előre.

Ezután Szász Béla jegyző előterjesztette a határozati javaslatokat. Ezzel a mai napra kitűzött feladatát elvégezték. A zsinat elhatározta, hogy tanácskozásait holnap folytatja és ezen éjti megüresedett bizottsági helyek betöltését.

A gyulafehérvári koronázás

Brassó, szeptember 19. Ismeretes, hogy a román királyi párnak nagy ünnepek között tervbe vett koronázása már többször elmaradt. Legújabbán október 15-ére állapították meg a végleges terminust, de kérdés, hogy megtartható lesz-e, annak dacára, hogy a kormány minden áron keresztül akar lenni az ünnepegen.

A király ugyanis értesülésünk szerint ragaszkodik ahhoz, hogy a koronázáson az összes pártok, főleg pedig a nemzetiségi kisebbségek pártjai is megjelenjenek, ezek azonban nem hajlandók mindaddig, amíg sérelmeik orvoslására megfelelő garanciát nem kapnak.

Ez irányban újabb tárgyalások indultak meg a román kormány és az egyes pártok között, de kétséges hogy ezek a tárgyalások eredményre fognak-e végződni. Ilyen formán az október 15-iki terminus még mindig nem a végső.

A csehek aranya

Prága, szept. 19. Az Osztrák Magyar Bank aranykészletének Csehországra eső újabb részlete, 20 millió arany korona, Prágába érkezett. A múlt év folyamán az aranykészletből a cseh-szlovák bankhivatalt 15 millió arany koronát kapott.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban: Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen

A magyar-osztrák határkérdés

Genf, szept. 19. Villány Frigyes báró követségi tanácsos, aki az osztrák-magyar határkérdésben a magyar kormányt képviselte a népszövetség előtt, egy újságíró előtt kijelentette, hogy a népszövetség tanácsa mindössze tíz községet itéli vissza Magyarországnak körülbelül 5000 lakossal és 15000 holdnyi területtel. Ez megközelítőleg fele annak a területnek, amelyet a határmegállapító bizottság Magyarországnak javasolt.

A népszövetségi tanács döntése következtében Pomogy, Léka és

Pinka völgyében levő községek gazdaságilag igen rossz helyzetbe kerültek.

Ez a döntés annak tulajdonítható, hogy a népszövetség, amely Ausztria felsegítésének kérdésével foglalkozott, lehetőleg Ausztriának kedvező megoldást igyekezett találni.

Az ítélet kihirdetésekor Villány Frigyes báró nyilatkozott arról, amelyből világosan kitűnik, hogy a magyar kormány nincs megelégedve a döntéssel, de kénytelen azt elfogadni.

Nem lesz tanársztrájk

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután a városháza kis tanácstermében dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnöklésével ülést tartott.

30 korona óradíj

Elsőnek az iparos tanonciskolai óraadók kérelmét tárgyalták, akik óradíjuk felemelését kérték. Az óraadó tanárok már a múlt évben kérték óradíjuk felemelését s ezt a közgyűlés meg is szavazta, de mivel a miniszter a városi tanács többszöri sürgetésére sem hagyta jóvá a közgyűlési határozatot, a felemelt óradíjat nem folyósították.

Az óraadó tanárok most gyűlést tartottak s ezen újabb óradíjemelést kérték azonnali folyósítással, mert ellenkező esetben október elsejétől kezdődőleg már nem tanítanak.

Csűrös Ferenc kultúratanácsnok előadó pártolólággal terjeszti elő a kérelmet. Észert az iparos tanonciskolai óraadók egy óraadás után évi 1200, illetőleg 1600 koronát kapnak, ami körülbelül 30 korona óradíjnak felel meg.

Misztó Károly: Egy kőművesmunkás 140 koronát keres óránként!

A bizottság pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé az iparos tanonciskolai óraadók kérelmét és javasolja, hogy a közgyűlés a fizetésemelést azonnal folyósítsa.

A háborús szolgálat

Ezután Hegedűs Jenő napirend előtt szólal fel s javasolja, hogy a belügyminiszternek ama döntését, mellyel a közgyűlésnek 1916-ban hozott azt a határozatát, hogy a városi tisztviselők háborús szolgálati évi kétszeresen számítassanak be a nyugdíjilletménybe, nem hagyta jóvá, — ne vegyék tudomásul s azt támadják meg panasszal a közigazgatási bíróságnál.

Misztó Károly szerint a panasszal már elkéstek, mert a kitűzött határidő már lejárt.

Markovics Elemér kifogásolja, hogy ezt a fontos kérdést úgy hozták elő, hogy tárgysorozatra sem volt kitűzve s különben is csak három bizottsági tag van jelen a 24-ből, így furcsa lenne, ha most hirtelen megváltoztatnák a jog- és pénzügyi bizottság legutolsó ülésén hozott határozatot. A bizottság végül az elnök indítványára úgy határozott, hogy Hegedűs indítványát jegyzőkönyvbe veszi, azt a bizottság legközelebbi ülésén vesszük tárgyalás alá.

Segélyek

A jog- és pénzügyi bizottság elutasításra javasolja az Egyetemi Körnek 10 ezer korona gyorssegély kiutalása iránti kérelmét, ellenben javasolja a debreceni egyetem társadalmi diáksegítő alapja javára 50 ezer, Návay Lajos szoboralapja ja-

vára 10 ezer korona megszavazását. Ötezer korona adományt javasol a bizottság a magyar honvédség országos sportversenyének támogatására, ellenben elutasítását javasolja a Hadróá azon kérelmének, hogy részére a múlt évhez hasonlóan ez évben is 300 ezer koronát állítsanak be a költségvetésbe, annál is inkább, mert most már az állam törvényhozás útján szabályozta a hadigondozottak ellátását.

Elutasított fellebbezés

Kövendy Domokos, aki nem jogerősen ugyan, de állásvesztésre volt ítélve, a tanács utasította, hogy — mivel hivatalát egy évig nem látogatta, bár állásától nem volt függettesztve, ellenben a fizetését felvette —, fizesse vissza a felvett illetményeit. Kövendy Domokos a tanács határozata ellen fellebbezést jelentett be.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a fellebbezést utasítsa el.

Zárt ülés

Losonczy János lakatosmester az erdőgazdasági hivatalnak sinanyagot adott el, amelynek ára azonban időközben erősen emelkedett. Losonczy most a méltányosság alapján kérte, hogy 350 ezer korona tulkiadását, illetőleg veszteségét térítsék meg. A bizottság ezzel a kérelemmel zárt ülésen foglalkozott.

Az államjegyforgalom

Budapest, szept. 19. Az államjegyforgalom szeptember 15-én a szeptember 7-iki kimutatással szemben 3565,2 millióval emelkedett, ellenben a látra szóló pénztárjegyek forgalma 165,3 millióval csökkent.

Három öngyilkosság

A tegnapi nap folyamán három öngyilkosság történt. Mindhárom életunt az öngyilkosság módszeréhez folyamodott.

Idegrohamában

Az első öngyilkosság az ideggyógyászati klinikán történt, ahol az egyik beteg, Kegyes István idegrohamában felakasztotta magát az ablakra. Mire tettét észrevették és levágták, már kiszenvedett.

Betegsége miatt

A másik öngyilkos Nyakas Imre 60 éves kocsis, akit pár héttel ezelőtt beszállítottak az egyetemi klinikára, hogy ott nyelvrák operációt végezzenek rajta. Betegsége azonban gyógyíthatatlan volt s Nyakas valószínűleg megtudta ezt s efolelten elkeseredésében hajnalban egy öri-

zetlen pillanatban a vízvezeték káoszulék csapjára felakasztotta magát. Az öngyilkosságot reggel 7 órakor vette észre Molnár Imre apólo. Akkorra már kiszenvedett.

A nyomor miatt

Fehér Imre 63 éves napszámos, aki már napok óta állás nélkül lézengett s napról napra nagyobb nyomorban élt, tegnap elkeseredésében egyik rokona Darabos-utcai lakásán felakasztotta magát. Hulláját beszállították az egyetemi hullaházba.

Müncheni művész ajándéka Debrecennek

Kubinyi Sándor Münchenben élő festőművész, grafikus hosszabb idő után a tavasszal meglátogatta Debrecenben lakó rokonait s megtekintette ez alkalommal a Közművelődési Könyvtárt s a Városi Képtárt. Ez intézmények magas színvonalon álló berendezkedése, meglepő nagyságu forgalma annyira megragadták, hogy ígéretet tett a Városi Képtár gyarapítására.

Ajándékát a konzulátus útján Budapestre küldötte, honnan Nagy József képtárör, könyvtárigazgató hozta haza Debrecenbe. Az ajándék 49 grafikai lapból áll s a grafika szinte minden fajtából tartalmaz egy-két lapot: van benne rajz, rézkaic, könyvnyomat, színes könyvnyomat, linoleum-metszet, színes linoleum-metszet, akvatinta, vernimű, színes fametszet. A gyűjteményt az érdeklődők a Képtár nyitvatartási ideje alatt tekinthetik meg, vasárnaponként délelőtt 10—1-ig, díjtalanul.

Bár Kubinyi Sándor szép példájából minden debreceni egyén megtanulna elsősorban azt, hogy nagyértékű és tanulságos városi gyűjteményeinket megtekintse, másodsorban pedig azt, hogy gyarapodásukat nemes áldozatkészséggel előmozdítsa.

A Habsburg-kérdés

Genf, szept. 19. Jovanovic Barna jugoszláv követ, aki kormányát a népszövetségben képviseli, következőképpen nyilatkozott a kisanant állásfoglalásáról Magyarország felvételi kérvényét illetően:

— A Habsburg-kérdés a kisanant országaira nézve nem a belügyi, hanem nagyon is nemzetközi kérdés, mert ezeknek az országoknak léte függ tőle. Ezért súlyt helyeznek annak megállapítására, hogy Magyarország a nagyköveti konferencia előtt kijelentse, hogy a magyar törvényhozás a Habsburg-kérdést törvényben szabályozta, kimondván, hogy a Habsburg-ház egyetlen tagját sem hívja vissza a trónra.

Genf, szept. 19. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter, akinek megbízó levelét a népszövetségben igazolták találták, levelet intézett a népszövetség elnökéhez, amelyben tiltakozik azok ellen a vádak ellen, amelyeket Ossudky a felvételi ülésen Magyarország ellen felhozott.

OMNIA MOZGÓ

(volt Uranus) szeptemb. 23. és 24-én tartja

Ünnepi megnyitói előadását.

Bemutatásra kerül a idei szezon két legjobb slágere: az **Édes otthon** és a **Turfcsalók**.

— Előadások 5, 7 és 9 óra

kor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Notórius betörő a törvényszék előtt

Notórius betörő állott tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék Visky Sándor dr. elnöklete alatt működő büntetőtanácsa előtt.

A vádlott Kertész Árpád jó családból való 25 éves ügynök volt, aki a közelmúltban igen sok vakmerő betörést követett el Debrecenben. A vádlottak padján ültek még orgazdasággal vádolva Nagy Istvánné 24 éves, Retyezár Györgyné 28 éves, Bohács Imréné 47 éves és Kolib Erzsébet 19 éves szolnoki lakosok.

Kertész Árpád, aki lopásért már többször büntetve volt, Debrecenben özv. Dalmy Tiborné Arany János-utcai lakásán követett el betöréses lopást. A háziak távollétét felhasználva kifosztotta a lakást és körülbelül 350 ezer korona értékű fehérneműt, ruhaneműt s ingóságokat vitt el.

Ugyancsak betört Füstös Dezső kézimunka-üzletébe is, ahonnan bolti árut, harisnyát, kézimunkát hozott el. Betörést követett el Nagykárolyban is.

A vádat Mező Sándor kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Pórszisz Károly ügyvéd látta el.

Kertész a debreceni lopásokat beismerte, de a nagykárolyit tagadta.

A vádlottak kihallgatása után a bíróság felolvassa Dalmy Tiborné vallomását, majd a tanút, Dalmy Bertát stb. hallgatják meg.

A perbeszéd után Kertészt négy és fél évi fegyházra ítélte a bíróság, míg Retyezár Györgynét, Nagy Istvánnét 1200, Bohács Imrénéét és Kolib Erzsébetet 2500 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

Román földrablás

Kolozsvár, szept. 19. A románok agrár-reformja rengeteg panaszt vált ki a megszállott területek lakosságából. Kíméletlenül kisajátítják nemcsak a magánbirtokokat, hanem az egyházi, iskolai és a testületi birtokokat is. Ujabbán már a kisbirtokok földjeit is kisajátítással fenyegetik. Háromszék vármegye több székely községében árváknak, özvegyeknek és tisztviselőknak birtokaikat akarják kisajátítani azon a címen, hogy nem személyesen művelik földjüket. Hasonló panaszok vannak a csiki székelyek körében, akik elhárították, hogy sérelmeik orvoslása végett újabb küldöttséget küldenek Bukarestbe.

Kemal pasa a Márvány-tenger felé

Anglia mozgósít - A kisantant tariózkodik

London, szept. 19. Kemal pasa állítólag több hadosztállal megkezdte a Márvány-tenger menti Ismid község felé való előnyomulást.

Páris, szept. 19. A „Petit Parisien” jelentése szerint megérkezett az angorai kormány válasza a szövetségesek jegyzékére, amelyben a semleges zóna tiszteletben tartását hangsúlyozzák. Az angorai kormány ebben formálisan kijelenti, hogy a kemalistáknak semmi szándékuk nincs Konstantinápoly és a tengerszorosok, még kevésbé Keletrácia ellen fellépni. A válasz megjegyzi, hogy a szövetségesek nem akadályozhatják meg anélkül, hogy az ellenség mellé ne állanak, a kemalistákat abban, hogy megszállják azokat a pontokat, amelyeket eddig egyedül a görögök tartottak megszállva és amelyekért még ma is küzdenek.

Páris, szept. 19. A „Petit Parisien” jelentése szerint a bukaresti és belgrádi kormányok az angol kormánynak arra a felszólítására, hogy vegyenek részt a tengerszorosok védelmében, azt válaszolták, hogy ez idő szerint Bukarestben epoly kevéssé terveznek olyan akciót, amelynek haszna nem közvetlenül érezhető.

Páris, szept. 19. (Wolff) Az „Echo de Paris” közlése szerint Nincsić Jugoszláv külügyminiszter Párisban tudtul adta illetékes köröknek, hogy a belgrádi kormánynak nincs kifogása az ellen, hogy Tráciát Drinápolyval együtt a törököknek engedjék át.

Bécs, szept. 19. A „Temps” jelentése szerint Kemal pasa Szmirmába való bevonulása után Harry Lamb szmirni főbiztos elött kijelentette, hogy országát Nagybritaniával szemben hadiállapotban levőnek

tekinti, később azonban ezt a kijelentést hivatalosan módosították. Anglia és Angora egymáshoz való viszonyát ma már nem mondják ellenségesnek, hanem csak felfüggesztettnek.

Bécs, szept. 19. Párisi jelentések szerint londoni katonai körökben három nap óta rendkívüli tevékenység észlelhető. Lehetséges, hogy az angol csapatok megerősítésére az Al-lesby parancsnoksága alatt levő egyiptomi megszálló hadtestből vesznek csapatokat. Ez a hadsereg ma 7 lovaszerezből, 7 gyalogos zászlóaljából és erős tüzérségből áll.

Páris, szept. 19. A lapok londoni jelentése szerint a minisztertanács az egyiptomi hadsereg egy részének esetlegesen Konstantinápolyba való szállítására megette az intézkedéseket.

Páris, szept. 19. Konstantinápolyból táviratozzák, hogy még napok múltán is örömmámorban uszik a mohamedán lakosság és ezt a lelkesedést az orosz bolsevista agitátorok kihasználják az antant ellen. Esténként kivilágítják a mohamedán városrészt és minden utcán lámpionosok vonulnak végig, elől janicsárok nemzeti öltözetben. A franciák ellen nem tüntetnek, sőt rokonszenves kiáltásokat lehet hallani róluk. A lámpionosok menetében német fekete sasos zászlókat is visznek. Az angol rendőrség elzárta azokat az utcákat, amelyek Pera felé vezetnek.

London, szept. 19. Hivatalos körökben határozottan optimista a hangulat, noha változatlanul szükségesnek látják a biztonsági intézkedések megtételét. Remélik, hogy az angol és a francia kormány egyetértésre jutnak a közösen fogják megállapítani azokat a feltételeket, amelyek mellett a siker kilátásával

hívhatják egybe a közel Kelet kérdésében a békeértekezletet. Angol körök nem óhajtják az önálló akciót, de bármi történik, is megfogják akadályozni, hogy a tengerszorosok újra török fenhatóság alá kerüljenek.

HIREK

1922 szeptember 20. (Szerda)

Prot.: Friderika. Kath.: Euszták.

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése: Tulnyomóan derült, száraz idő várható, erős éjjeli lehűléssel, később hőemelkedéssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8 órától este 8-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Hollandi menyecske” operett.

Gyógyszertárak közül éjjeli inspekción tartanak: Kigyó (Piac-utca 33), Arany-Egyszaru (Kossuth-utca 8), Isteni Gondviselés (Homokkert-utca 109), Csillag (Árpád-tér 1), Sas (Hatvan u. 70)

Adományok a debreceni újságírók segélyalapjára. A debreceni újságírók segélyalapjára a következő újabb adományok érkeztek: Debreceni Faipari Rézvénytársaság 5000 korona, Frank Imre (Piac-u. 37) 1000 korona.

Ébredő ünnepély Ujfehértón. Nagyjelentőségű napja volt vasárnap a szabolcsmegyei Ujfehértónak, amelynek ébredő magyarsága ünnepélyes nagygyűlést tartott a központi kiküldöttek részvételével. A budapesti központ Horváth Géza országos elnököt, dr. Karsa Eörs, tasnádi Kovács József és Lendvai István országos választmányi tagokat küldte ki Ujfehértóra, ahol ezen a napon Debrecen, Nyiregyháza, Nagykovács, Hajdudorog, Hajduböszörmény, Kálolősemjén és Békény ébredő magyarsága is küldöttségileg képviseltette magát. A szónokok a kaszinó erkélyéről, több ezer főnyi tömeg előtt mondták el beszédjüket. A nagygyűlés bebizonyította, hogy Szabolcs vármegye egyik legvesztélyeztetettebb végvárat, az 5000 zsidó lakossal terhelt Ujfehértó nagyközönséget sikerült megnyerni az ébredő eszméknek s ebben a nagy magyar győzelemben nagy része van Kádár Béla kántortanítónak, Trón László föld-birtokosnak és Nyiri László titkárnak, akik céltudatos, bátor munkássággal tartották ébren a szabolcsi veszendő magyarságban a faji öntudatot.

Megerősítik a német császár eljegyzési híreit. Berliubi jelentik: A volt német császár eljegyzéséről szóló hírt a királyi ház főmeghatalmazottja, Berg valóságos titkos tanácsos a lapokban küldött értesítésében megerősíti. A császár valószínűleg ez év novemberében veszi nőül az özvegy Schönaich-Carolath Hermina hercegnőt, a ki a Reuss hercegi család idősebbik ágából származik.

A fa ára. Budapestről jelentik: Az árszabályozó bizottság felszólítja az összes vidéki árszabályozó bizottságokat, hogy küldjenek részletes jelentést a helyi faárak helyzetéről és a piaci árról. A jelentések beérkezése után értesülésünk szerint országosan szabályozni fogják a fa nagybani és kicsinybani árát, még pedig az egyes vidékek helyi viszonyainak megfelelően.

Kinevezés. A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, Budapest, debreceni fiókjának főnökhelyettesét, Jakob Antalt a pápai Leszámitoló Bank r.-t.-hoz ügyvezető-igazgatóvá nevezte ki.

Szállítványozást vállalatok figyelmébe. A kamara felhívja a szállítványozási vállalatok s általában érdeklődésük figyelmét arra, hogy 1923. évi május 1 napján Bernben, a vasúti áru fuvarozás tárgyában nemzetközi értekezlet lesz, mely az áru fuvarozásra vonatkozólag 1890. évi október 14-én létrejött Nemzetközi Egyezményt fogja felülvizsgálni. Akiknek valamilyen módosító vagy kiegészítő javaslatuk van, hozzák ezt ha adéktalanul a kamara tudomására.

25 millió rubeltől felfelé... Párisból jelentik: A „Poszjednija Novosztiji” hosszabb cikket közöl a mulató Moszkváról. A cikk szerint októberben Kubelik Jean fog ott néhány hangversenyt adni. A belépőjegy 25 millió rubeltől felfelé lehet.

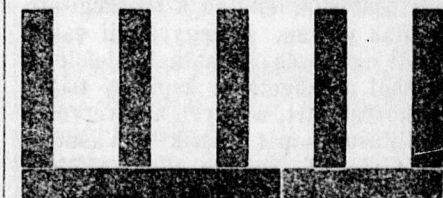
Textil-kereskedők egyezése. A reichenbergi „Wollen u. Leinen industrie” c. lap a textilárkereskedők cimjegyzékét magában foglaló könyvet szándékozik kiadni. A kérdőíveket közvetlenül elküldötte a kamarához intézett levele szerint, az érdekeltek kereskedők, a kamara felkéri az érdekelteket, hogy a kérdőíveket pontosan kitöltve küldjék vissza. Azok a textilárkereskedők, akik ilyen kérdőívet nem kaptak, a „Zeitschrift Wollen u. Leinen-Industrie” (Reichenberg) reklamálik meg.

Nemes fűzfatelepek létesítése. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja azok figyelmét, akiknek a jövő év tavaszán ültetésre alkalmas nemesfűz-dugvány készletük van, továbbá azok figyelmét, akik nemes fűz dugványokat kívánják a földművelésügyi miniszteriumtól szerezni, hogy ezt a kamarához (Debrecen, Piac u. 9. szám I emelet) legkésőbb október hó 10-ig közzeljék. A nemesfűz telepítés rendkívül jól jövedelmező lévén, a kamara különösen ajánlja mindazon gazdák figyelmébe, akiknek erre alkalmas, eléggé nedves talajuk van, folyók, folyások, árkok széleire.

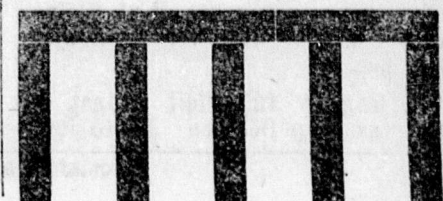
Ch Perczel Karola és Adler Renee tánc és balet iskolájába beiratkozni a lakáson, Uránia keresztútján lehet.

Romániába értékeivel is küldhető. A posta vezérigazgatójának közli, hogy szeptember hó 15-től kezdve Romániába értékelek is küldhetők. A Romániába szülő értékelek viteldija az ugyanolyan súlyú és rendeltetési ajánlott levelek díja, értékű fejében pedig a nyilvántartott érték első 90 ezer koronájáig 60 koronát, minden további 90 ezer korona (300 frank) után pedig 30 koronát kell a feladónak fizetni.

A volt közös 39 ik gyalogezred tagjainak bajtársi egyesülete választmányi ülését szeptember hó 21-ike helyett szept. hó 30-ik napján délután 5 órakor a Városházán a polgármesteri titkári szobában tartja meg.

Eljegyzési, esküvői kártyáját rendeltje meg lapunk nyomdájában

— Adomány az Egyetem Körnek. Dr Papp Sándor egyetemi tanársegéd az Egyetemi Körnek 500 K-át adományozott. Az adományért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a Kör elnöksége.

— Lopják a villanyvezetékét. Boros Sándor Bellegelő 293. szám alatti gazdálkodó jelentést tett a rendőrségen, hogy Varga utcai házában piscefaláról ismeretlen tettes ellopta a villanyvezetékét körülbelül 25 méter hosszúságban. A nyomozás megindult.

— Interurbán távbeszélő névsorban hirdetések közlétele. A m. kir. posta és táviratv. vezérigazgatóság november hó végén az interurbán távbeszélő névsort 10000 példányban kiadja. Ezen távbeszélő névsorban, mely az ország minden részében közkézen fog forogni, kereskedők és iparvállalatok hirdetéseinek közreadását a m. kir. posta hirdetőirodája elvállalja. A hirdetések elhelyezésének a tarifája a Piacutcai postahivatal főnöki irodájában tudható meg, mely hivatal bővebb felvilágosítást is nyújt az esetleg érdeklődőknek. Postafőnökség.

— Oda a kabát. Szakits Mózesné József kir. herceg-utca 11. szám alatti lakos a napokban nyitva hagyta az előszobája ajtaját, ahonnan ismeretlen tettes ellopta férje sűrűre átmeneti kabátját 30 ezer korona értékben. A nyomozás folyik a tolvaj kézrekerítésére.

— Hova közlemény. Az általunk közvetített német- és finnországi kézimunka-akcióba beadott tárgyak tulajdonosait kérjük, hogy az eladási ár felvétele végett titkári hivatalunkban (Sas-u. 4. II. 2.) hetekönként délelőtt fél 10-től fél 12 órák között mielőbb jelenjenek meg. Elnökség.

— Kiszúrta a szövet a társának. Tegnap délután véres esemény játszódott le a Berta-malom előtt. Koroknay Sándor 22 éves vákános, aki a Bankon lakik, egyik társával, Kozák Antallal lisztört ment. Hazajövet az ittas Koroknay belekötött a társába, mire társa leszidta. Szóváltás közben Koroknay kést rántott elő és beleszurta Kozák balszemébe, amely azonnal kifolyt. A mentők beszállították az egyetemi klinikára. Koroknayt a rendőrség letartóztatta s büntető eljárás megindult ellene.

— T. hirdetőinket fölkérjük, hogy a Hajdúföld részére szánt hirdetéseket legkésőbb délután fél 6 óráig sziveskedjenek kiadói hivatalunkba (Piac-utca 59. sz.) eljuttatni, mert csakis az esetben tehetjük közé azokat lapunk másnap reggel megjelenő számában.

SPORT

Válogatott jelölt csapat—Vasutas Sport Club. Érdekes triál-mérkőzés lesz esztendő délután a Diószegi-úti vasutas pályán. A nagyváradi válogatott mérkőzés csapatának kijelölése céljából a szövetségi kapitány triál-mérkőzést tart, amelyen a következő felállítással csapat játszik a Vasutas Sport Club I. csapata ellen. Alföldy (DEAC), Glatz (DMTK, Albisy (DEAC), Fejér (DTE), Sipos (KASE), Ökrös (DKASE), Ökrös (DKASE), Főrizs (DTE), Mertin (DMTK), Mertin (DKASE), Simon (DTE), Nagy B. (DEAC), Horvá (DKASE). A kijelölt játékosok pontos megjelenése kötelező, fegyelmi büntetés terhe alatt. A szövetségi kapitány, illetőleg az ügyvezető elnök felkéri Fejér, Nagy Bálint, Simon, Ökrös Sándor játékosokat, hogy szurdán fél 6 órákor a kerület hivatalos helyiségében a nagyváradi ut, illetve utlevél meg-zerzése végett jelenjenek meg.

A magyar válogatott csapat. A szeptember 20-án vasárnap Bécsben döntőre jutó

magyar-osztrák mérkőzésben a magyar színek képviselőit a következő csapatot jelölte ki az MLSZ: Amsel (FTC)—Fogl II., Fogl III. (UTE)—Kertész II. (MTK), Tóth (KAOE), Blum (FTC)—Paulusz (UTE), Molnár (MTK), Braun (MTK), Hirzer, Weisz (Törökös), Blum vasárnap az UTE—FTC mérkőzésén bordaperc repedést szenvedett s amennyiben egészsége teljes mértékben helyre nem állana, helyén Pejts (UTE) fog szerepelni. A tartalék-játékos kijelölését későbbre halasztotta a szövetségi kapitány.

DVSC II—DEAC II. elhalasztott szövetségi-díj mérkőzés vasárnap kerül a Diószegi-úti pályán lejátszásra.

A DEAC tagokat felhívom, hogy a pontszerző versenyen való indulásuk megbeszélése végett esztendő október 12 órákor az Egyetemi Körben jelenjenek meg.

Színház

HETI MŰSOR:

Szerda: Hollandi menyecske B.)
Csütörtök: Hollandi menyecske C.)
Péntek: Hollandi menyecske D.)
Szombat: Hollandi menyecske.

Színház és mozgásházák közleményei

A „Hollandi menyecske“ tegnapi előadásán is feltűrt a színház, de elragadtatással nyilatkozik ugy a szereplők nagyszerű játékáról, mint a pazar kiállítású díszletekről mindenki, aki a pompás Kálmán-operettet megnézte.

Ma szerdán B), csütörtökön C) és pénteken D) bérlet!

Ördög cimborája (Bülbánó sáán) Apackirály ma utoljára. 9 órától kamarazene Urániában.

Hóap beszámoló, mindönki Urániában lögyön ügye mög a fene.

Olaf Föuss és Will Rogers ma az Apollóban. Egy alaskai kalandortörténet, a „Szerecsse lovagok“ 6 felvonásban melyben Will Rogers, a kitűnő amerikai művész és a Bajazetk, Leon Cavallo operája filmen 5 felvonásban, melyben Olaf Föuss a főszereplő, ma az Apolló szenzációs műsora.

A TÖZSDE

Magyar korona: 21
Értékpapírok

Magyar hitel 10500, Osztrák hitel 1375
Angol-Magyar 1020, Leszámitolóbank 1270,
Magyar-Olasz 390, Jelz hitelbank 380,
Hazai bank 990, Salgó 79000, Rimamurányi
18550, Közúti 9700, Városi vasút 2050,
Déli vasút 10200, Államvasút 500-0, Forgalmi bank 6000, Földhitelbank 5300, Merkur 490, Belvárosi T. 925, Lipótvárosi T. 385, Egy. Bud. Föv. 3200 Pesti hazai első 38000, Forcásra 8000, Pannónia 11800, Sorosod-miskolci 13700, Concordia 15700, Suda-pesti gőz. 2800, Gizella 11800, Hungaria 20200, Viktória 57500, Becsesini 56000, Általános közszén 15700, Kerámiai 10000, Ujlaki 18000, Urkányi 70000, Athenaeum 10300, Pallas 16800, Révai 2500, Gazd. gépgyár 14000, Fegyver 52000, Gans-Danub. 700000, Ganz villamos 98000, Láng 15200, Lignum Trust 6800, Légszusz 23500, Boni 12500, Chinoi 5150, Danica 14500, Izzó 52500, Textil 8200, Spódius 6400, Goldberger 9300, Hung. műtr. 35000, Karton 15000, Klórid 8900, Kőb. P. sör 84000, Cukoripar 193000, Erdő 1350, Lámpa 21500, Auer 1700, Ostermelő 3300, Neuschl Licht, 910, Orsz. fa 2850, Olajipar 10500, Phöbus 1550, Kender 3800, Gyapjamos 14000, Százvári 23500, Nagybatónyi 5700, Globus 3200, Szlavonia 3900.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	37	375
Amsterdam	207.10	207.30
Newyork	546.50	537.00
London	2370.—	2371.—
Páris	40.57	40.70
Miánó	22.37	22.50
Prága	17.40	17.40
BUDAPEST	21	21
Zágráb	175	175
Varsó	0.75	0.75
Bécs	0075	0075
Osztr. bg.	00875	00825

Devizaközpont jegyzése

VALUTÁK

Napoleon 9400, Angol font 11125—400, Léva 1550—650, Dollár 2500—575, Francia frank 190—5, Márka 180—22, Lira 105, Osztr. korona 300—10, Lei 1550—650, Szokol 80—84, Svájci frank 470—85, Korona dinár 3120—360, Lengyel márka 38—40, Hollandi forint 970—95.

DEVIZÁK

Amsterdam 970—95, Bukarest 1550 650, Kopenhága 535—545, Krisztiania 420—30, London 11125—425, Berlin 170—00, Olaszország 105—10, Páris 190—5, Prága 80—84, Stockholm 668—78, Svájc 470—85, Bécs 300—10, Zágráb 780—820, Newyork 2500—2575, Varsó 38—40.

Terménytőzsde.

Az irányzat szilárd, mind a kínálat mind a kereslet tartózkodó. A malmok keveset vásároltak. A forgalom szűk keretek között mozog. Az árpa különösen keresett volt. Zárlatok az irá yzat tovább szilárdult.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10100—150, egyéb 10100—150, 78 kilós tiszavidéki 10100—200, egyéb 10100—250, rozs 7250—450, tak. árpa 6800—050, sör-árpa 7200 7300, zab 6800—900, tengeri 8500—8600, repec 15000 160.0, korpa 4900—5100.

Sertésjelentés.

Déli hivatalos. Ferencvárosi jelentés: Szabadvásári maradvány 1590 sertés, 28 süldő és 130 malac, érkezett 105 sertés, eladott 80 sertés és 140 malac.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 380—425, könnyű 280—360.

Zártvásári maradvány 95 sertés, — malac, érkezett 20 sertés, eladva 3 sertés.

Árak: zsirsertés fiatal nehéz 345—425, könnyű 300.

Dollárt,

BRAND, EZÜST
PENZI, MASLAGEN
PENZI LOGRAGAB-
BAK VESSZ

Simon Bankiroda

DEBRECZEN,
Kossuth-u. 11

Időgen kifizetések legelőször. T. 903.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 kor., minden további szó 3 kor. Vasár és ünnepnapokon 10 szög 40 kor., minden további szó 4 kor. Vaatagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

<p>Eladó jó fejős tehén és egy hibátlan nagy ló. Vár-utca 8.</p> <p>Házmesteri keresek, aki egy ló mellett a kocsis teendőket is elvégzi. Jelentkezhetnek Vár-utca 8.</p> <p>Vasabroncs használt, jó karban levő kisebb nagyobb mennyiségben kapható a kiadóhivatalban Piac-utca 59.</p> <p>Szőlőt keresek megvételre teljes berendezéssel a debreceni határban vagy a Boesky kerületben. Cim a kiadóhivatalban.</p> <p>Keresetlik egy keveset használt szőlőszajtó. Cim a kiadóhivatalban.</p> <p>Főiskolai hallgató lakást keres fűtéssel és világítással. Részletes ajánlatot a kiadóhivatal továbbít.</p>	<p>Lakást ke esek két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, lehetőleg olyat, hol sertés tartás meg van engedve. Cim a kiadóhivatalban.</p> <p>Nyíregyházán Kölcsey-utca 3. sz. peigő és pirkó galambok eladók. Megtekinthetők 1-4 között.</p> <p>Bélyegzőgyár és vesőintézet PAULÓ I. Széchenyi-u. 22 Telefon: 12-25.</p> <p>Tanulóleány fizetéssel felvétetik lapunk könyvnyomdájában. Jelentkezhetni Piac-utca 59.</p> <p>Elcserelném Arany János utcai 1 szoba konyhás lakásonat 2 szobás lakással. Cim a kiadóhivatalban.</p>	<p>Ólomot vesz bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatala.</p> <p>Poloska itást vállal felelősséggel RÁTHONYI GÁBOR főregirtő Széchenyi-u. 40. sz. Szabadalmazott poloska-irtószert kapható.</p> <p>Házat keresek megvételre 2-3 szoba és mellék helyiséggel. Cim a kiadóhivatalban.</p> <p>Lapkiherdó reggeli órákra felvétetik lapunk kiadóhivatalában. 3 darab gerlice kalitkával együtt eladó Csokonai-utca 24. szám</p> <p>Mindenos nőcseléd két tagu csalárhoz és egy kocsis fiu felvétetik. Vár-utca 8.</p>	<p>ELEKTROMOTORI 6—8 HP a helyi világítási áramhoz, — kombinált gyalugépet, gépkapcsolót, 3 darab 0.102 kb. 200 kgr. súlyuk, 1 centrifugai légszivógépet használtat, de üzempépesen sürgősen megvételre keresek. Sürgős ajánlatokat írásban kérek Teleki-utca 80. szám alá Simesák László címre.</p> <p>Ran József kés és műszerműves Debrecen. Széchenyi-u. 1.</p> <p>Eladó boroshordók minden nagyságban Proszkay-ut 10 Telefon 273</p> <p>2 lovas szekér, 1 lovas kocsi, hám van eladó. Ujkert, Jerikó-utca 53.</p>
---	---	---	--

Lipesei Szőrneház Uj üzlet!!

szőrme-
SZŐRME MEGÓVÓ INTÉZET.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat Szőrme festést és kikészítést. Speciál rókafejtést.

DIÓSZEGI-UTCA és NYIL-
UTCA SAROK.

MINDENFÉLE NYERS BŐRÖK BEVÁLTÓHELYE